

Landschappelijk inpassingsplan
Haspelstrook te Ermelo
Haspel 99-129

Project: Landschappelijk inpassingsplan

Afbeelding: Ontwikkeling Haspel 99-129 (Bron: Veluwse Architecten)

Titel rapport: Landschappelijk inpassingsplan - Haspel 99-129 - Ermelo

Opgesteld: juni 2023, Ermelo

Laatst gewijzigd: juli 2025

Status: Definitief

Auteur: Veluwse [architecten](#) B.V.
 Stationsstraat 36A
 3851 NJ Ermelo
 t 0341 - 55 48 27
 e info@veluwsearchitecten.nl

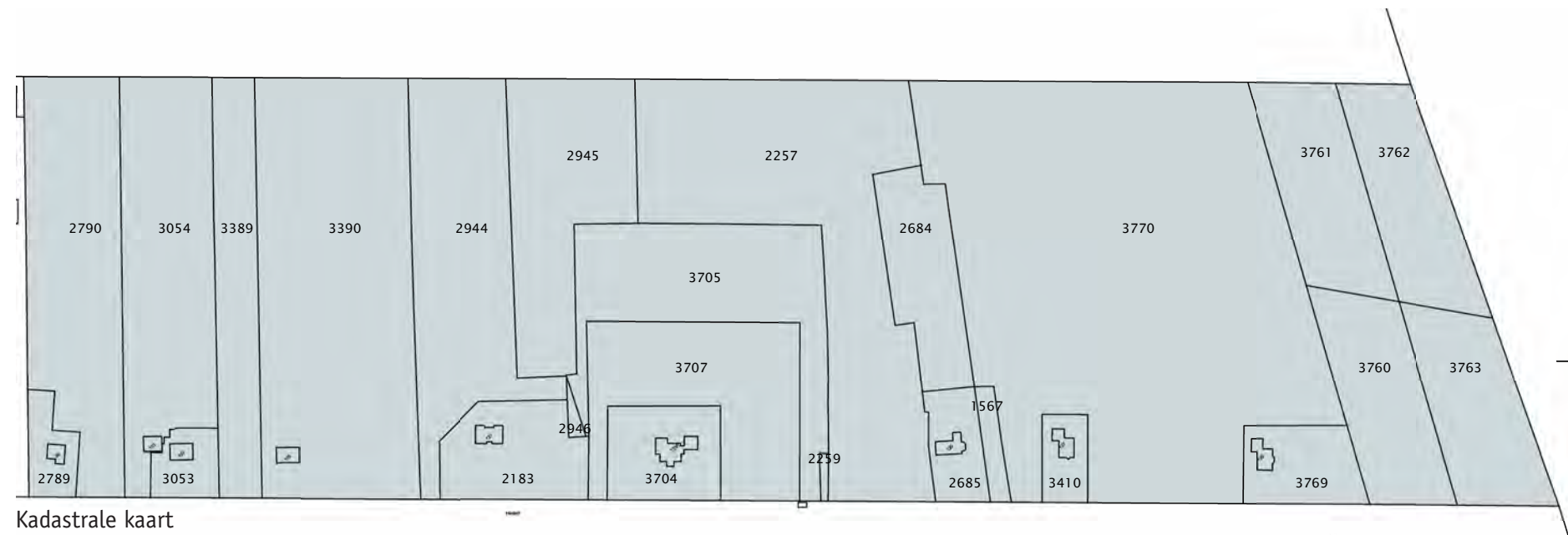

1. Huidige situatie	06
2. Toelichting op landschappelijk inpassingsplan	07
3. Groen- en natuurinclusief bouwen	13
4. Ecologisch activiteitenplan	14
5. Toegangswegen en parkeren	16
6. Beheer en onderhoud	18

1. Huidige situatie

De 'Haspelstrook' ligt in het noordoosten van Ermelo, in het buitengebied. Het omvat de percelen de Haspel 99, 101, 103, 105, 123a, 125, 127 en 129. De strook is omgeven door Natura2000 gebied, het realiseren van woningbouw op deze vrijgekomen locatie is daarbij een wenselijke invulling. De totale oppervlakte bedraagt ca. 17 hectare. In de huidige situatie is er sprake van verschillende opstallen met verschillende functies. Enkele opstallen zijn inmiddels gesloopt. De nieuwe situatie is in onderstaande verbeelding weergegeven.

Kadastrale kaart

Landschappelijk inpassingsplan

* niet op schaal

2. Toelichting op het landschappelijk inpassingsplan, tevens beplantingsplan 1/2

Binnen het plangebied wordt op verschillende wijze voorzien in een bijdrage aan de doelstellingen voor groen- en natuurinclusief bouwen. In een overzichtstekening zijn de volgende componenten weergegeven die een bijdrage leveren.

Nestplaats voor vogels

Er worden diverse nieuwe nestkasten en kasten voor vogels geplaatst. Zoals de vink, houtduif, groenling en putter.

Verblijfplaats voor vleermuizen

Er worden diverse nieuwe nestkasten en kasten voor vleermuizen geplaatst.

Inrichting tuin afgestemd op kleine zoogdieren (o.a. egels)

Er zijn struiken en dichte heggen in de tuin waar bijvoorbeeld egels onder kunnen schuilen of zelfs hun winterslaap kunnen houden. De favoriete overwinterplek van egels is een dikke hoop bladeren, met wat droog gras, mos of varens. Ze maken zelf een dikke hoop van zo'n vijftig cm dik tegen een houthoop, haag of compostbak, maken er een ingang in en dan nestelen ze zich er knus in. Ook tijdens de zomerperiode verstoppen ze zich overdag het liefst in bladeren onder een haag. Hark de bladeren daarom onder een boom, struiken of onder de haag

Verlichting

Met de verlichting is nadrukkelijk rekening gehouden met vleermuizen. De vleermuis vriendelijke armatuur heeft een vlakke plaat, waardoor het licht gericht de weg aanstraalt en zo min mogelijk, tot niets lichtvervuiling omhoog of naar achteren, waar gevels en tuintjes hierdoor meer in het licht komen te staan. De aantal leds die in het armatuur zitten zijn meer dan standaard, waardoor de leds veel minder licht uitstoten wat veel minder prikkelend is voor de ogen. De kleur van het licht is warm wit.

De lichtmasten zijn langs één zijde van de hele weg geplaatst binnen het plangebied.

Inheemse struiken

Op het terrein Haspel 99-129 worden inheemse struiken geplant. Dit komt voort uit maatregelen groen- en natuurinclusief bouwen. Hierdoor zijn de aanplant en duurzame instandhouding vastgelegd. De toepasbare struiken zijn: wilde lijsterbes (20%), gewone vlier (5%), sprokkelhout/vuilboom (20%), hazelaar (15%), meidoorn (20%), sleedoorn (10%) en de boswilg (10%). Minimaal 1 struik per m² toepassen.

Inheemse hagen

Op het terrein worden 18 inheemse hagen geplant. Dit aantal komt voort uit maatregelen groen- en natuurinclusief bouwen. Hierdoor zijn de aanplant en duurzame instandhouding vastgelegd.

Deze hagen bestaan uit

Meidoorn (*Crataegus monogyna*) (30%)

- Wilde lijsterbes (*Sorbus aucuparia*) (10%)

- Gewone vlier (*Sambucus nigra*) (10%)

- Sporkehout/Vuilboom (*Rhamnus frangula*) (10%)

- Hazelaar (*Corylus avellana*) (10%)

- Sleedoorn (*Prunus spinosa*) (10%)

- Zomereik (*Quercus robur*) (10%)

- Veldesdoorn (*Acer campestre*) (10%)

Knip- en scheerheg

Als afscheiding van de erven worden knip- en scheerheggen toegepast van inheemse struiken, soort: Gewone beuk (*Fagus Sylvatica*).

Waterschaal voor vogels

Er worden in het plan waterschalen geplaatst voor vogels.

Houtwal

Zoomvegetatie

Op de grens tussen nummer 123a en 121 wordt een groenblijvende houtwal toegepast als afscherming van de manege. Bomen die in de houtwal voorkomen zijn bijvoorbeeld eik, berk en es. Langs de houtwal, rondom de woning op nr. 123a en op de overgang van woningen naar bos wordt zoomvegetatie toegepast van bijvoorbeeld meidoorn, sleedoorn, lijsterbes en vuilboom.

Mogelijke speelplaats in natuurlijke omgeving

Op diverse delen van het plangebied is ruimte voor "toevallige" speel- en recreatieplekken. We denken hierbij aan zitten op boomstammen of speelnatuur.

Laadpaal elek. auto's

Voorziening om elektrische auto's op te laden. Voor zowel bewoners als bezoekers.

2. Toelichting op het landschappelijk inpassingsplan, tevens beplantingsplan 2/2

Inheemse, nieuwe bomen

Op het terrein Haspel 123 - 129 worden 42 inheemse solitaire bomen van de 1e en 2e grootte geplant. Dit aantal komt voort uit maatregelen groen- en natuurinclusief bouwen. Hierdoor zijn de aanplant en duurzame instandhouding vastgelegd. De aan te planten bomen zijn een zomereik, veldesdoorn, walnoot, tamme kastanje, beuk, ruwe berk, grove den, winterlinde en de zomerlinde.

Bestaande bomen: indicatief, ingemeten, Haspel 123a

Op het moment van schrijven aanwezige bomen in het plangebied. De herontwikkeling van Haspel 123a dient nog plaats te vinden, de hierbij geplande bomen- en groenaanplant zijn eveneens als bestaand aangemerkt.

Bos bestemming

Dit heeft de bestemming bos volgens het bestemmingsplan.

Woon/huis bestemming

Dit heeft de bestemming wonen/tuin volgens het bestemmingsplan.

Bedrijfsbestemming

Dit heeft de bestemming bedrijf volgens het bestemmingsplan.

Natuur bestemming beschermd

Dit heeft de bestemming natuur volgens het bestemmingsplan.

Natuur bestemming beschermd, incl. groenblijvende struiken

Het aanbrengen van groenblijvende struiken, zoals Brem (*Cystisus scoparius*), Hulst (*Ilex aquifolium*) en Venijnboom (*Taxus baccata*), in een zone van 10m1 breed.

Klein dierenweide

Dit heeft de bestemming groen volgens het bestemmingsplan met als extra aanduiding "dierenweide". Binnen dit gebied is het realiseren van een dierenweide mogelijk.

Uitritconstructie

De uitritconstructie geeft toegang tot de percelen. Deze bestaat uit een verhoogd plateau.

Plateau (kleur accent)

Dit plateau is bedoeld om de snelheid te reduceren, Dit suggereert een verhoogd plateau.

Bebouwing nieuw

Locatie van de nieuw te ontwikkelen woningen.

Bebouwing bestaand

Locatie van de huidige aanwezige bebouwingen/woningen.

Bestaand hekwerk met poorten blijft behouden

De bestaande hekwerken rondom het plangebied die aansluiten op openbaar terrein worden passeerbaar gemaakt voor dassen en kleine marterachtigen door aan de onderzijde 20 centimeter ruimte vrij te laten.

Het hele jaar is er voedsel voor vogels in tuin/erf beschikbaar

De boomgaard bij de Haspel 123A zorgt hier onder andere voor.

Landschappelijk inpassingsplan

Renvooi

		woon/tuin bestemming		groenblijvende struik – voorkomen van verspreiding van stof vanuit de paardenmennerij
		bedrijfsbestemming		mogelijke speelplaats in natuurlijke omgeving
		bos bestemming		verblijfplaats voor vleermuizen
		grondwal t.p.v. bedrijfsbestemming		inrichting tuin/erf afgestemd op kleine zoogdieren
		natuur bestemming beschermd		waterschaal voor vogels
		klein dierenweide		bos
		houtwal		nestplaats voor vogels
		nieuwe boom		laadpaal elec. auto's
		inheemse boom		lichtmast: Disano/Attiva Volo met een paaltopmast van 4 meter
		bestaande boom indicatief		uitritconstructie
		bestaande bomen ingemeten		plateau (kleur accent)
		bestaande bomen Haspel 123A		bebouwing nieuw
		bestaande fruitbomen Haspel 123A		bebouwing bestaand
		knip- en scheerheg		bestaand hekwerk met poorten blijft behouden
		inheemse haag		
		zoomvegetatie		

* niet op schaal

3. Groen- en natuurinclusief bouwen puntensysteem

Overzichtstekening groen- en natuurinclusief bouwen puntensysteem

Renvooi

	nieuwe boom		mogelijke speelplaats in natuurlijke omgeving		lichtmast: Disano/Attiva Volo met een paaltopmast van 4 meter
	inheemse boom		verblijfplaats voor vleermuizen		inheemse struiken
	bestaande boom indicatief		inrichting tuin/erf afgestemd op kleine zoogdieren		inheemse haag
	houtwal		waterschaal voor vogels		knip- en scheerheg
	zoomvegetatie		nestplaats voor vogels		

punten	omschrijving
99-129	
4	nestplaats voor vogels
1	het hele jaar is er voedsel voor vogels in tuin/erf beschikbaar
2	verblijfplaats voor vleermuizen
1	met de verlichting is nadrukkelijk rekening gehouden met vleermuizen
2	inrichting tuin/erf afgestemd op kleine zoogdieren (o.a. egel)
14	drie inheemse bomen
1	vijf inheemse struiken
1	de vegetatie op het terrein heeft in elk seizoen inheemse bloeiende planten
4	inheemse haag > 10 meter
-	boomgaard met > 10 fruitbomen
1	zoomvegetatie langs perceelrand(en)
1	waterschaal voor vogels
-	ecologische wadi
30	punten aanwezig
26	zeer grootschalige projecten oppervlakte groter dan 10.000 m².
	26 punten minimaal benodigd
30 => 26	voldoende punten aanwezig

De punten van Haspel 123A zijn sepeeraat berekend en niet opgenomen in deze opsomming.

4. Ecologisch activiteitenplan

In dit hoofdstuk is aangegeven welke functie het plangebied heeft voor beschermde soorten waarvoor ontheffing wordt aangevraagd. Dit betreft das, kleine marterachtigen (hermelijn, wezel en bunzing), zandhagedis, levendbarende hagedis en hazelworm. Bron: Eco groen Activiteitenplan herontwikkeling Haspelstrook Ermelo uitgave 13 januari 2023.

Das

In het plangebied zijn zes pijpen aangetroffen. Drie van de pijpen liggen binnen de contouren van een loods die in 2016 is gesloopt en zijn vermoedelijk na de sloop gegraven. Tijdens de observatieperiode is vastgesteld dat alle pijpen niet in gebruik zijn als kraamburcht of als bijburcht van dassen (wel als vossenbouw, ook met jongen). Gedurende de cameraobservatie van de pijpen is slechts eenmaal een passerende das vastgelegd, die de pijp echter niet inging. Op basis van deze informatie is de conclusie dat de pijpen hoogstens incidenteel als vluchtpijp gebruikt worden. Dassen kunnen de pijpen snel inschieten op momenten dat gevaar dreigt tijdens nachtelijke foerageertochten.

Wezel

In de omgeving van het plangebied zijn enkele waarnemingen bekend van de wezel (NDFF, 2022). Tijdens alle veldbezoeken (ook met de cameravallen) zijn geen exemplaren of sporen van de wezel aangetroffen. Het plangebied vormt suboptimaal leefgebied voor de soort, vanwege het droge, weinig varieerde karakter van het gebied. Binnen het plangebied zijn alleen lokaal verblijfplaatsen te verwachten in ruigte en takkenrillen.

Hermelijn

In de omgeving van het plangebied zijn enkele waarnemingen bekend van de hermelijn (NDFF, 2022). Tijdens alle veldbezoeken (ook met cameravallen) zijn geen exemplaren of sporen van de hermelijn aangetroffen. Het plangebied vormt marginaal leefgebied voor de soort, vanwege het droge, weinig varieerde karakter van het gebied (hermelijn heeft een voorkeur voor meer vochtige gebieden). Binnen het plangebied zijn alleen lokaal verblijfplaatsen te verwachten in ruigte en takkenrillen.

Bunzing

In de omgeving van het plangebied zijn enkele waarnemingen bekend van de bunzing (NDFF, 2022). Tijdens alle veldbezoeken (ook met cameravallen) zijn geen exemplaren of sporen van de bunzing aangetroffen. Het plangebied vormt marginaal leefgebied voor de soort, vanwege het droge, weinig varieerde karakter van het gebied. Binnen het plangebied zijn alleen lokaal verblijfplaatsen te verwachten in ruigte en takkenrillen.

Zandhagedis

In het plangebied is suboptimaal leefgebied aanwezig van zandhagedis met vooral zomerhabitat, die door groei van grassen, ruigte en bramenstruweel in de loop van het seizoen minder geschikt wordt. De jaarlijks gemaaide schrale graslanden worden niet geschikt geacht. Alleen de in het plangebied aanwezig zandhopen bieden voortplantingsbiotoop. Gedurende het onderzoek zijn in het gebied echter geen juveniele exemplaren waargenomen. Wel is op 21 september één subadult exemplaar waargenomen. Dit kan echter ook het gevolg zijn van de dispersie van juvenielen/subadulten in het najaar, die met name in suboptimaal leefgebied over afstanden van meerdere kilometers kan plaatsvinden (Bij12, 2017a). Tijdens de reptielenrondes zijn op één dag (23 juni) maximaal vier zandhagedissen waargenomen.

Levendbarende hagedis

In het plangebied zijn de droge struwelen en ruigten marginaal geschikt voor levendbarende hagedis. De jaarlijks gemaaide schrale graslanden worden niet geschikt geacht. Tijdens het veldonderzoek is op 23 mei 2022 één levendbarende hagedis waargenomen.

Hazelworm

Binnen het plangebied is geschikt leefgebied voor hazelworm aanwezig in bosranden, kruidenvegetaties en (bramen)struweel. De jaarlijks gemaaide delen met schraal grasland zijn marginaal geschikt als leefgebied voor hazelworm. Tijdens het veldwerk zijn op één dag (23 juni) maximaal 4 hazelwormen waargenomen.

Maatregelen

1. Er wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld, waarin alle te nemen maatregelen worden vastgelegd. Dit ecologisch werkprotocol is op de locatie aanwezig en onder alle betrokken partijen bekend. Werkzaamheden worden aantoonbaar conform dit protocol uitgevoerd. Als er aanvullende maatregelen uit de ontheffing naar voren komen, verwerken wij deze in het ecologisch werkprotocol.
2. Afwijking van het protocol is alleen mogelijk na overleg met de ecologisch toezichthouder.
3. De werkzaamheden worden begeleid door een gekwalificeerde ecologisch toezichthouder met kennis op het gebied van reptielen en marterachtigen.
4. Door de ecologisch toezichthouder wordt een ecologisch logboek bijgehouden. Hierin worden maatregelen vastgelegd, bedoeld om schade aan beschermde soorten te voorkomen. Daarbij wordt omschreven welke soort betrokken was en welke maatregelen zijn genomen op welke datum

en locatie. Op deze manier kan in geval van handhaving eenvoudig worden aangetoond dat er zorgvuldig gewerkt wordt.

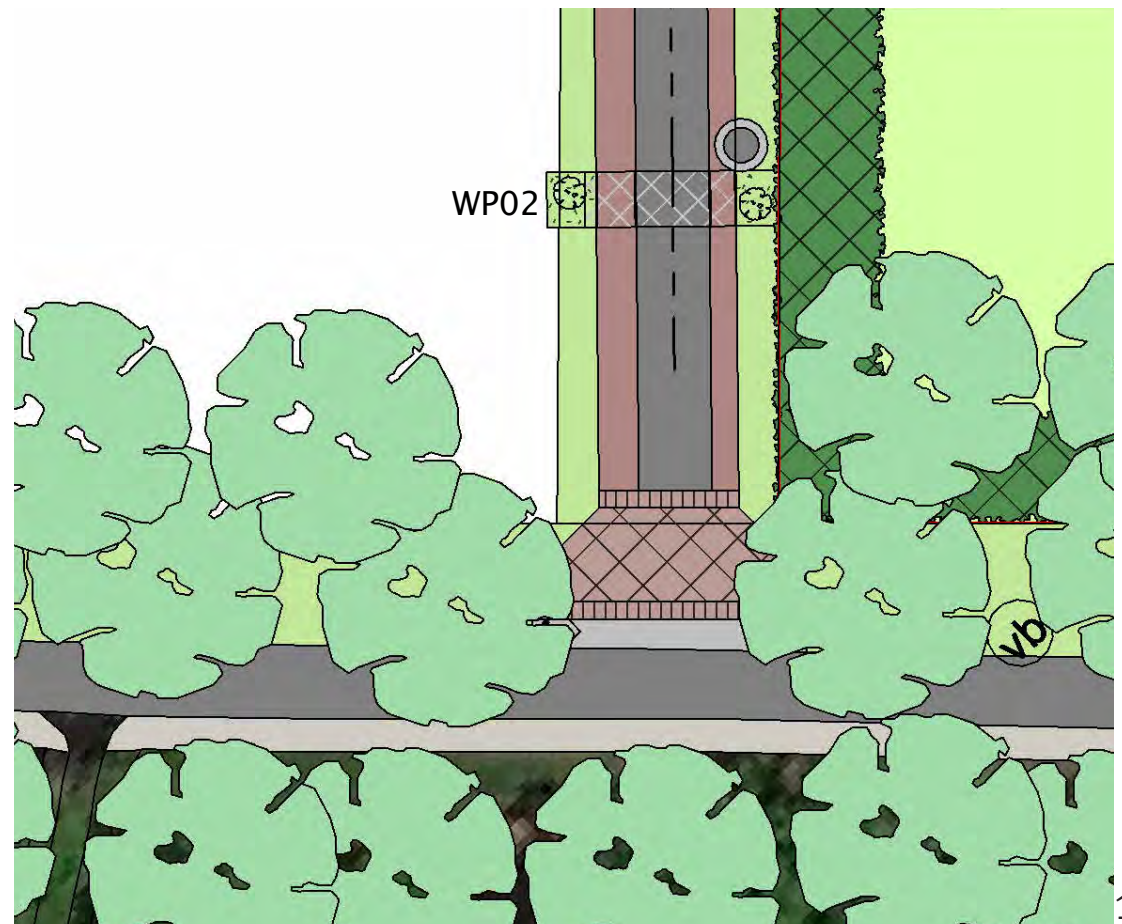
5. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt door of in opdracht van de ecologisch toezichthouder een veldcontrole uitgevoerd in het gehele plangebied om na te gaan of en waar zich broedende vogels ophouden. Mochten broedende vogels aanwezig zijn dan worden de werkzaamheden ter plekke uitgesteld tot de jongen zijn uitgevlogen.

6. Bij het onverwacht aantreffen van beschermde soorten worden de betreffende werkzaamheden gestaakt en wordt direct contact gezocht met de ecologisch toezichthouder (of uitvoerder). Vervolgens wordt in overleg bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de kaders van de Wet natuurbescherming kunnen worden uitgevoerd.

[Verdere doorwerking in het plan](#)

Op het moment dat het ecologisch werkprotocol opgesteld is zullen de te nemen maatregelen verder worden uitgebreid indien nodig.

5. Toegangswegen en parkeren

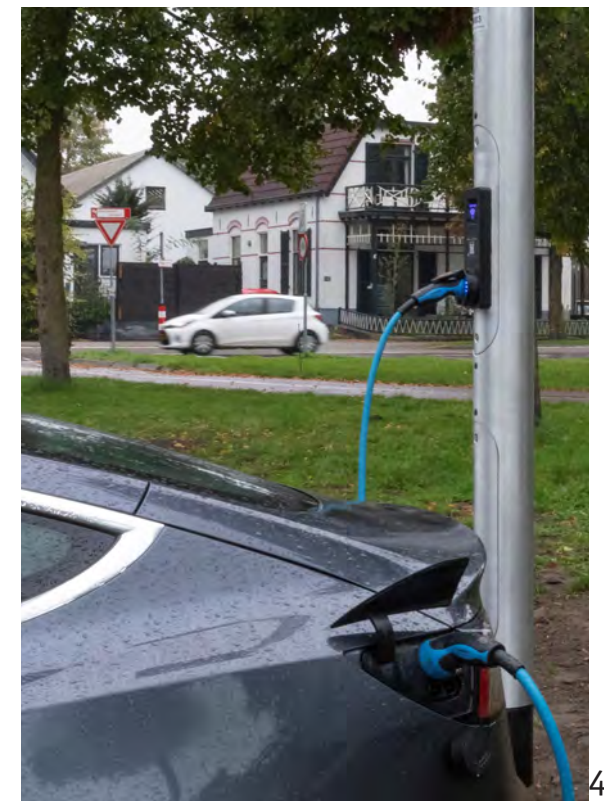

Het terrein wordt ontsloten vanaf de Haspel door middel van een verkeersplateau van gebakken klinker (1).

Parkeerplaatsen (2) met openconstructie van waterdoorlatende grasbetontegels.

De snelheidsremmende maatregelen t.p.v. de kruispunten met kleurvlakken (3) in het straatwerk. Deze liggen niet op hoogte maar geven de indruk van een plateau.

Bij de appartementen wordt op het parkeerterrein rekening gehouden met het opladen van de elektrische voertuigen (4).

6. Beheer en onderhoud

Knip- en scheerheg

De naam knip- en scheerheg zegt het eigenlijk al: een heg moet geknipt of geschoren worden. De frequentie van de snoei hangt af van een aantal factoren: de soort, de vorm, de functie en de eisen die we aan de heg stellen.

In het algemeen worden de meeste heggen ongeveer 2 keer per jaar geknipt. Bij een meidoornheg is het belangrijk de eerste keer te knippen voor de langste dag van het jaar, in juni. Dit maakt het knippen van deze heg een stuk aangenamer, omdat de doorns dan nog niet hard en houtig zijn. Als de haag uit liguster bestaat, dan kunt u vaak wel 3 keer per jaar knippen, omdat de liguster een snel groeiende struik is. Knip de heg wanneer het bewolkt en niet te warm is. Belangrijk is dat de onderkant van de heg iets breder uitgroeit dan de bovenkant, zodat de zon ook op de onderkant van de heg kan schijnen. De heg behoudt dan zijn besloten karakter.

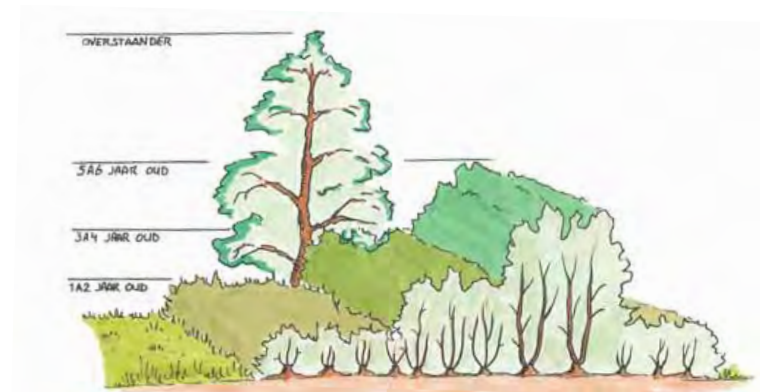

Houtwal

Goed onderhouden houtwallen en houtsingels bestaan uit een boom-, kruid- en struiklaag. Na ongeveer 5-6 jaar zullen de takken in de houtsingel of wal elkaar gaan raken en dient er waar nodig gesnoeid en gedund worden. Na 10 jaar is de eerste keer onderhoud noodzakelijk.

De meeste houtsingels en houtwallen worden als hakhout beheerd en tussen de 10-12 jaar afgezet. Afzetten betekent dat de bomen en struiken tot 10 à 20 cm boven de grond worden afgezaagd. De bomen en struiken groeien uit zichzelf weer uit. Bij voorkeur dient er kleinschalig gewerkt te worden waarbij niet alle singels tegelijk een onderhoudsbeurt krijgen. Om de variatie in leeftijd te waarborgen dient ieder jaar, afhankelijk van het onderhoudsinterval, een gedeelte van de singel te worden afgezet.

Bij het afzetten is het in elk geval van belang dat er genoeg licht op de bodem valt om de stobben te laten uitlopen. Dat betekent vaak een vrij drastische dunning. Oude bomen blijven meestal staan, evenals bomen met holten die vaak het domein van vogels en vleermuizen zijn.

houtsingel met hakhoutbeheer

pas afgezet

1 jaar na afzetten

2 jaar na afzetten

3-4 jaar na afzetten

Inheemse haag

De struweelhaag mag vrijuit groeien tot een brede en hoge haag en wordt niet vaker dan eens in de zes jaar gesnoeid of afgezet. Afzetten betekent dat de struiken tot 10 à 20 cm boven de grond worden afgezaagd. De struiken groeien uit zichzelf weer uit. Houd het eerste jaar na afzetten de stobben vrij van onkruid. Na ongeveer 3 jaar zal de aanplant een meer gesloten karakter krijgen en kan waar nodig gesnoeid worden. Dit snoeiwerk bestaat voornamelijk uit het weghalen van takken die problemen geven. Als u er voor kiest de haag af te zetten, dan kan dat tussen de 6 à 15 jaar plaatsvinden.

Vrij groeiende struik pas afgezet 1 jaar na afzetten 2 jaar na afzetten 3-4 jaar na afzetten

Soms is er sprake van speciale beheervormen zoals het vlechten. Dit is een oude ambacht die werd toegepast om de haag ondoordringbaar te maken voor vee.

Vlechten kunnen we grofweg in twee grote groepen verdelen; namelijk het leggen en het invlechten van een haag. Invlechten gebeurt door middel van het inhakken en ombuigen van takken; leggen gebeurt door het inhakken en ombuigen van een hele struik.

Meer informatie over vlechthekken kunt u vinden op de website www.heggen.nu.

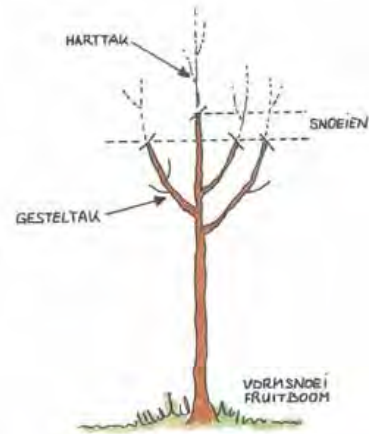

Zoomvegetatie

Zomen vormen de naad tussen bos aan de ene kant en grasland, akker of heide aan de andere kant. De vegetatie die hier tot ontwikkeling komt, en die we aanduiden als zoomvegetatie of -begroeiing, is vaak smal en wordt doorgaans niet beheerd: ze wordt stabiel gehouden door het beheer aan beide kanten van de zoom. Goed ontwikkelde zomen, met typische zoomplanten, zoals havikskruiden (*Hieracium*), bevinden zich onder de boomkroon en niet voor de boomkroon; deze laatste begroeiingen kunnen beter als verzomingen worden aangeduid. In dergelijke verzomingen ontbreken de meeste kritische en weinig concurrentiekrachtige zoomsoorten.

Boomgaard

Het snoeien van fruitbomen wordt al eeuwen toegepast. Het snoeien van de fruitboom in de jeugdfase wordt de vormsnoei genoemd. De vormsnoei zorgt voor een bepaald model. Wanneer dat model is bereikt volgt de onderhoudssnoei. Ook kunnen fruitbomen op verschillende manieren gesnoeid worden. Bijvoorbeeld met als doel productie of als doel het landschappelijk beeld. Landschapsbeheer Gelderland geeft basiscursussen voor het snoeien van hoogstamfruit.

vormsnoei fruitboom

Vormsnoei

De vormsnoei is vooral belangrijk bij de jonge bomen. Elke soort heeft zijn eigen specifieke vorm. Bij de appel wordt over het algemeen een bolvorm aangehouden zonder harttak. Peren vormen van nature meer een kroon met een harttak. Deze kroon krijgt meer een piramidale vorm. Nadat de fruitboom is aangeplant is het belangrijk direct de eerste vormsnoei toe te passen. Uit het gestel worden vaak niet meer dan 4 gesteltakken aangehouden, de overige takken kunnen worden weggesnoeid. Afhankelijk van de soort kunt u kiezen voor het behouden of weghalen van de harttak.

Onderhoudssnoei

Fruitbomen kunnen het beste jaarlijks gesnoeid worden. Het gaat daarbij om vervanging van minder vitaal, afgedragen vruchthout, het verwijderen van ziek hout en het verwijderen van verkeerd geplaatste nieuwe scheuten. In een regelmatig onderhouden, vitale hoogstamfruitboom zullen elk jaar nieuwe scheuten ontstaan. Een deel kan worden gehandhaafd en gebruikt als nieuwe vruchttakken. Een ander deel dient te worden verwijderd.

Bosstrook

Het 'bos' omvat het bostype: eiken-berkenbos (met grove den). Het bostype hoort bij droge, zandige bodem.

De kruidlaag is soortenarmer met soorten als blauwe bosbes, bochtige smele, pijpestrootje en bramen. De randen van de bosstroken zijn relatief opener, en daardoor juist weer aantrekkelijk als lucht plek voor bij voorbeeld zandhagedissen.

Beheer en gebruik

Extensief beheer en gebruik

Geleidelijke omvorming naar zelfregulerend gemengd bos. Over een periode van 10 jaar (2024-2034) worden de volgende maatregelen uitgevoerd:

- Indien nodig inboeten plantmateriaal
- Het uitvoeren van dunningen, op een meer ecologische grondslag
- Ontwikkeling van gevarieerde structuurrijke randen, door in de randzones periodiek (eenmaal per 10 jaar) enkele boomvormers af te zetten

Groenblijvende struikenzone

Het aanbrengen van groenblijvende struiken kan bijdragen aan het voorkomen van verspreiding van stof vanuit de paardenmennerij. Op bladeren en stengels/takken vindt afzetting van stofdeeltjes plaats. Deze stofdeeltjes kunnen op de vegetatie neerslaan via de zwaartekracht of door de wind. Elektrische lading van het blad en/of een ruw of kleverig bladoppervlak bevordert het wegvangen van (fijn)stof door de vegetatie. De neergeslagen stofdeeltjes worden door het regenwater weggespoeld en ze worden in de bodem gefixeerd.

Beheer en gebruik

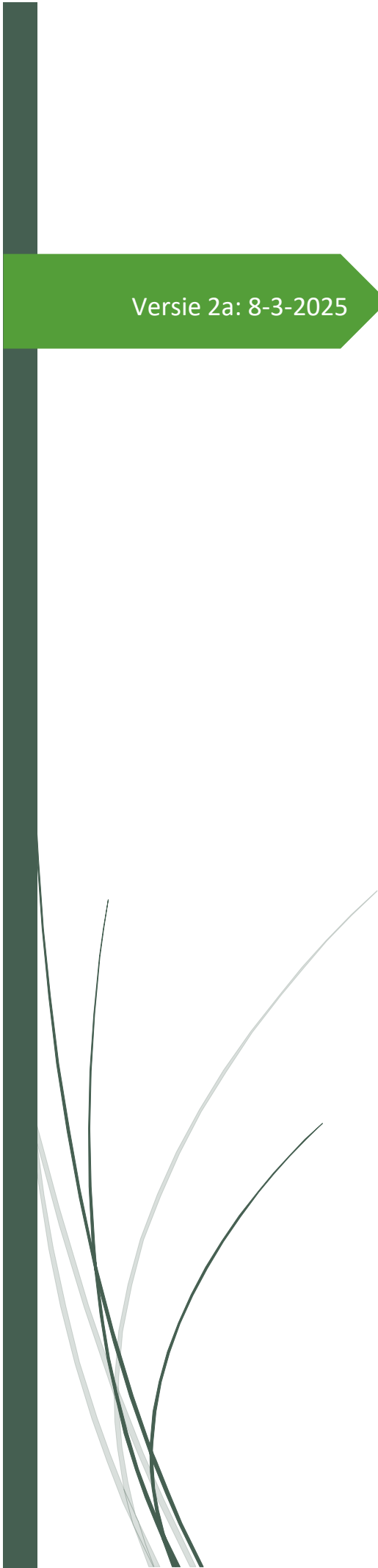
Extensief beheer en gebruik

Voor de uitgebreide visie op beheer en onderhoud wordt verwezen naar 'Beheervisie en Beheerplan' opgesteld door GO Groene Omgeving, versie 2a, dd. 8-3-2025.

Veluwse architecten
Stationsstraat 36A
3851 NJ Ermelo
t 0341 - 55 48 27
e info@veluwsearchitecten.nl

A dark green vertical bar runs along the left edge of the page. A green arrow-shaped banner points to the right from this bar, containing the text 'Versie 2a: 8-3-2025'. In the bottom left corner, there are several thin, curved lines in dark green and light grey, resembling stylized grass or reeds.

Versie 2a: 8-3-2025

BEHEERVISIE EN BEHEERPLAN

Haspel 99-129, Ermelo

GO Groene Omgeving

I.S.M. VELUWSE ARCHITECTEN

INHOUD

1. INLEIDING.....	2
1.1 Aanleiding.....	2
2. BEHEERVISIE	3
2.1 Bouwstenen voor de beheervisie.....	3
2.2 Streefbeelden	3
2.2.1 Streefbeeld bosstroken	4
2.2.2 streefbeeld heidevegetatie / reptielengebied	5
2.2.3 Streefbeeld bermen en ruigte	6
2.2.4 Streefbeeld stobbenwallen	6
2.2.5 Streefbeeld groenblijvende struikenzone	6
2.3 Duurzaam groenbeheer in Haspel.....	7
3. BEHEERPLAN	8
3.1 Inleiding.....	8
3.2 Doelstellingen vegetatie.....	8
3.3 Ecologisch maaibeheer	9
3.3.1 Ecologisch maaibeheer	9
3.3.2 Uitvoeringsaspecten.....	9
3.4 Bosstrookbeheer	9
3.4.1 Beheer bos- en struikstroken	9
3.5 Beheer heidevegetatie	10
3.6 Beheer ruigte en bermen	10
3.7 Specifieke maatregelen fauna.....	10
4. WERKPLANNEN	12
4.1 Inleiding.....	12
4.2. Werkplan Detailuitwerking inrichting en beheer bestaand heidegebied	12

1. INLEIDING

1.1 AANLEIDING

De gemeente Ermelo heeft het voornemen om het bestemmingsplan van een aantal percelen aan de Haspel 99-101 en 123 t/m 129 te Ermelo te wijzigen om hier o.a. woningbouw mogelijk te maken.

Voor het beheer van de natuurlijk ingerichte delen van het plangebied wordt in voorliggend beheerplan beschreven hoe de functionaliteit van de natuur blijvend in stand te houden.

Dit beheerplan is qua uitwerking op onderdelen gebaseerd op de notitie: 'Overzicht van te treffen mitigerende maatregelen Haspel 99-129, Ermelo' (Ecogroen, 2 november 2022).

Afbeelding 1. Locatie maatregelen herontwikkeling Haspelstrook Ermelo

2. BEHEERVISIE

2.1 BOUWSTENEN VOOR DE BEHEERVISIE

Het stedenbouwkundig plan, inrichtingsplan en ecologische visie vormen de bouwstenen voor de ecologische beheervisie en beheerplan. Onderstaand worden ze kort besproken.

Stedenbouwkundig plan

Het stedenbouwkundig plan Haspel borduurt voort op de aanwezige rechtlijnige structuren, maar door de ruime opzet wordt ingezet op een zeer natuurlijk beeld, zowel binnen als buiten de woonpercelen. De bos- en natuurbeleving worden gemaximaliseerd in het nieuwe plan.

Inrichtingsplan

Het inrichtingsplan gaat uit van een natuurlijk beeld, wonen op de Veluwe. Dat betekent geen aangeharkt plantsoen, maar natuur die het aanzicht en sfeer bepaald. Wonen op de Veluwe houdt hier niet in dat er overal bomen tot aan de gevel staan, maar wel dat er continuïteit in het maaiveld aanwezig is. De onderbegroeiing zal dus vanuit de omgeving (bos/heide/ruigte) doorlopen tot aan de erfgrenzen. Met de detaillering van de openbare ruimte en de overgangen naar privé wordt hier in de volgende planfase met het verder definitief maken van de inrichtingsplannen en de bouwplannen rekening mee gehouden.

Ecologische visie

In deze notitie is een overzicht gegeven van alle maatregelen die nodig zijn vanuit natuurbeleid en - wetgeving. Hierbij is onderscheid gemaakt in algemene maatregelen, voorbereidende maatregelen (als voorbereiding op het bouwrijp maken van percelen), inrichtingsmaatregelen en beheermaatregelen.

Voor het beheer van de natuurlijk ingerichte delen van het plangebied (o.a. stobbenwallen, bermen, heidevegetatie, ruigte en bosstroken) is onderliggend beheerplan opgesteld dat erop is gericht om de functionaliteit van de natuur blijvend in stand te houden.

2.2 STREEFBEELDEN

De ruimtelijke/ecologische visie met de beschreven mitigerende maatregelen wordt in deze paragraaf vertaald naar integrale streefbeelden. Een streefbeeld is de na te streven toekomstige situatie, die door het treffen van gerichte beheermaatregelen bereikt kan worden. Daarbij zijn integrale streefbeelden geformuleerd van de verschillende ruimtelijke eenheden van het inrichtingsplan gecombineerd met de onderdelen uit de notitie van de te treffen mitigerende maatregelen zoals beschreven door Ecogroen. Daarnaast is in een later planstadium (februari 2025) door de Omgevingsdienst verzocht om een zone met groenblijvende struiken in te passen tussen de paardenmennerij en de 3 woningen daar aan grenzend op Haspel 123a. Deze dragen bij aan het voorkomen van verspreiding van (fijn)stof vanuit de paardenmennerij.

Deze streefbeelden zijn:

- Bosstroken

- Heidevegetatie / reptielengebied
- Ruigte en bermen
- Stobbenwallen
- Groenblijvende struikenzone voor afvang van (fijn)stof

2.2.1 STREEFBEELD BOSSTROKEN

Ruimtelijke kenmerken:

Van de Haspel naar de gemeentegrens met Harderwijk wordt een minimaal vijf meter brede bosstrook gespaard die door de dassen gebruikt kan worden om door het plangebied te trekken. Voor extra dekking en ontwikkeling van leefgebied van kleine marterachtigen worden takkenrillen geplaatst aan de rand van de bosstrook.

Het bestaande bos (met twee vluchtpijpen van das) langs de gemeentegrens met Harderwijk blijft behouden en wordt niet omgevormd tot speelnatuur. Het terrein wordt met een minimaal 80 centimeter hoog hekwerk afgescheiden van het woongebied. Hierbij wordt tussen de onderkant van het hekwerk en het maaiveld een ruimte van tenminste 20 centimeter vrijgehouden, zodat passage van dassen (en kleine marterachtigen) mogelijk blijft.

Aan de noordrand van de Haspelstrook op het terrein van de pelletfabriek wordt een bosstrook (oppervlakte circa 2.500 m²) aangeplant met diverse struiken en bomen. Daarnaast wordt ter afscherming van de manage een houtwal aangeplant met vergelijkbare soorten.

Wonen in De Haspel houdt in dat de omgeving relatief schaduwrijk is en bomen vaak tot vlak aan de erfgrenzen staan en de wegen begeleid worden door bomen. De onderbegroeiing is afgestemd op de schaduwrijke omgeving en bestaat deze ook uit ruigte. Daar waar gekapt wordt om de bouw mogelijk te maken worden in de directe nabijheid nieuwe bomen aangeplant.

Vegetatie

Aangeplant worden struiken als:

- Wilde lijsterbes (*Sorbus aucuparia*)
- Gewone vlier (*Sambucus nigra*)
- Sporkehout/Vuilboom (*Rhamnus frangula*)
- Hazelaar (*Corylus avellana*)
- Meidoorn (randen) (*Crataegus laevigata/monogyna*)
- Sleedoorn (randen) (*Prunus spinosa*)
- Boswilg (*Salix caprea*)

En bomen als:

- Zomereik (*Quercus robur*)
- Veldesdoorn (*Acer campestre*)
- Walnoot (*Juglans regia*)
- Tanne kastanje (*Castanea sativa*)
- Beuk (*Fagus sylvatica*)
- Ruwe Berk (*Betula pendula*)

- Grove den (*Pinus sylvestris*)
- Winterlinde (*Tilia cordata*)
- Zomerlinde (*Tilia platyphyllos*)

Het 'bos' omvat het bostype: eiken-berkenbos (met grove den). Het bostype hoort bij droge, zandige bodem.

De kruidlaag is soortenarmer met soorten als blauwe bosbes, bochtige smele, pijpestrootje en bramen. De randen van de bosstroken zijn relatief opener, en daardoor juist weer aantrekkelijk als lucht plek voor bijvoorbeeld zandhagedissen.

Beheer en gebruik

Extensief beheer en gebruik

2.2.2 STREEFBEELD HEIDEVEGETATIE / REPTIELENGEBIED

Ruimtelijke kenmerken

Op zandige locaties met een oppervlakte van circa 0,3 hectare binnen de bestemming Natuur (deel langs de gemeentegrens met Harderwijk) wordt heidemaaisel/ -plagsel aangebracht. Het gaat om delen die nu niet geschikt zijn als leefgebied van reptielen zoals kort gemaaide delen of delen waar na het verwijderen van de loodsen open zandgrond aan de oppervlakte komt. Hierdoor kunnen zich heidevegetaties ontwikkelen die geschikt leefgebied vormen voor reptielen.

Wonen op De Haspel betekent wonen op de Veluwe. Door heide toe te voegen wordt de sfeer versterkt en is er zonlicht, openheid en uitzicht. Daarbij wordt wel de kanttekening gesteld dat het geen enorm heideveld betreft. Heide zal ook nooit 100% bedekt zijn en bovendien bloeit heide maar een beperkte periode in het jaar. Het beeld zal dan ook voornamelijk bestaan uit een heide en gras en enkele solitaire struiken.

Vegetatie

In het streefbeeld is struikheide de bepalende soort. Andere struiksoorten zoals brem en stekelbrem zorgen voor de variatie. Het totaal is een mozaïekvormig patroon met overgangen van struikheide naar grazige vegetaties voor met soorten als schapengras, schapenzuring, pilzegge en verschillende mossoorten. De heide biedt plek aan soorten die van warmte en variatie houden. De heidevlier zou er kunnen voorkomen, maar ook reptielen als zandhagedis en hazelworm. Beide soorten houden van de afwisseling van warme plekken en beschutting en zijn doelsoorten voor de Haspel. Belangrijk zijn de factoren zoals voldoende dekking en rust en een goede verbinding met de omgeving. De stobbenwallen dragen hier ook aan bij. Ideaal voor de diersoorten is een afwisselende structuur: heidepollen van verschillende leeftijden, met hier en daar grazige en zandige plekken en hier en daar verspreid wat struiken erom heen (vuilboom, braam, lijsterbes).

Beheer en gebruik

Heide heeft de neiging te vergrassen (onder andere door atmosferische depositie) en geleidelijk aan dicht te groeien met grove den en andere boomsoorten ('successie'). Om de heide vrij te houden van gras en boomopslag is regelmatig beheer nodig. Met regelmatig plagen of maaien kan die successie worden tegengegaan.

2.2.3 STREEFBEELD BERMEN EN RUIGTE

Ruimtelijke kenmerken

Grasbermen langs wegen en overige ruige delen worden ingezaaid met inheemse bloemenmengsels van droge zandgronden.

Vegetatie

Een geschikt mengsel is G1 Bloemrijk grasland - lichte grond van Cruydhoeck.

Beheer en gebruik

Extensief beheer en gebruik

2.2.4 STREEFBEELD STOBBERWALLEN

Ruimtelijke kenmerken

Stobberwallen en takkenrillen worden aangebracht langs de gemeentegrens met Harderwijk en als verbinding tussen De Haspel en de gemeentegrens met Harderwijk (totale lengte circa 530 meter lengte) om leefgebied voor reptielen en marterachtigen te creëren.

Vegetatie

n.v.t.

Beheer en gebruik

Extensief beheer en gebruik

2.2.5 STREEFBEELD GROENBLIJVENDE STRUIKENZONE

Ruimtelijke kenmerken:

Tussen de paardenmennerij en de 3 woningen grenzend aan Haspel 123a een minimaal 10 meter brede groenblijvende struikenzone van ca. 200m¹.

Het aanbrengen van groenblijvende struiken kan bijdragen aan het voorkomen van verspreiding van stof vanuit de paardenmennerij. Op bladeren en stengels/takken vindt afzetting van stofdeeltjes plaats. Deze stofdeeltjes kunnen op de vegetatie neerslaan via de zwaartekracht of door de wind. Elektrische lading van het blad en/of een ruw of kleverig bladoppervlak bevordert het wegvangen van (fijn)stof door de vegetatie. De neergeslagen stofdeeltjes worden door het regenwater weggespoeld en ze worden in de bodem gefixeerd.

Vegetatie

Aangeplant worden groenblijvende struiken als:

- Brem (*Cytisus scoparius*)
- Hulst (*Ilex aquifolium*)
- Venijnboom (*Taxus baccata*)

2.3 DUURZAAM GROENBEHEER IN HASPEL

Om de hier beschreven streefbeelden te realiseren is beheer nodig. Voor Haspel wordt de principiële keuze gemaakt voor een ecologisch groenbeheer met duurzaam elektrisch materieel.

3. BEHEERPLAN

3.1 INLEIDING

Het beheerplan is de concretisering van de beheervisie. In dit hoofdstuk worden de streefbeelden uit de beheervisie vertaald naar natuur- en gebruiksdoelen, waarbij per doel een bijpassend beheer wordt beschreven. Voor zover relevant vinden detailleringen van maatregelen plaats voor specifieke ecotopen en/of soorten.

De opbouw is als volgt. Op grond van de streefbeelden uit hoofdstuk 2 worden in paragraaf 3.1 de doelstellingen voor het beheer geformuleerd. In paragraaf 3.2 worden vervolgens de beheermaatregelen in het algemeen uitgeschreven en specifiek voor de komende vijf jaar. Hierbij wordt met name ingezoomd op het beheer van de heidevegetatie en de ruigte/bermen. Het beheer van de bosstroken is een kwestie van langere termijn. Hiervoor worden algemene richtlijnen beschreven.

3.2 DOELSTELLINGEN VEGETATIE

Bosstroken

Doelstelling: Zelfregulerende bosstroken bestaande uit ter plekke thuishorende boomsoorten, met name zomereik, ruwe berk en grove den. Deze sluit qua sfeer en karakteristiek aan op het omliggende bosgebied. Zeker de eerste decennia zal grove den een bepalende invloed houden, daarna zal – door natuurlijke verjonging – geleidelijk aan het aandeel zomereik toenemen. De bosstroken hebben op langere termijn een gevarieerde en natuurlijke leeftijdsopbouw, structuur en gelaagdheid. In de bosstroken is voldoende dood hout (staand en liggend) aanwezig als substraat voor andere soorten (zoals paddenstoelen, vleermuizen en broedvogels). In de beheerfase wordt gestreefd naar natuurlijke verjonging van de bosstrook (dus geen kap en vervolgens aanplant).

Houtoogst is – gezien de geringe oppervlakte en het landschappelijk belang van de bosstrook – niet een doelstelling. Eventueel vrijkomend hout bij dunningen richting eindbeeld kan worden verwerkt in de stobbenwal.

Heide/heischraal grasland

Doelstelling: Een gevarieerd heidegebiedje bestaand uit een mozaïek van structuurrijke heide, plekjes met open zand, schraalland en kleine boselementen t.b.v. reptielen. Als geheel bestaat het heidegebied voor ca 80 % uit open terrein en voor 20 % uit struikgroepen. De verhouding open en besloten terrein is dusdanig dat er een aangename visuele afwisseling ontstaat. In de initiële inrichting van het heideterrein wordt sterk rekening gehouden met bestaande waarden. Het beheer is erop gericht om de initiële variatie – van open zand, heide en bosgroepen - die ontstaat na de inrichting duurzaam in stand te houden. Dat gebeurt door middel van periodieke ecologisch maaibeheer.

Ruigte en bermen

Ruigte en bermen zijn extensief en is ingezaaid met Kruidenrijk grasmengsel G1 van Cruydt-hoeck. Kruidenrijk gras dient maar 2 keer gemaaid te worden. Als het vaker gemaaid wordt dan wordt het gemaaid voordat het gras en de kruiden kunnen bloeien. Daarom wordt het 2 keer per jaar gemaaid. Daarbij is het belangrijk dat het vrijkomende maaisel 3 tot 5 dagen blijft liggen zodat insecten uit het maaisel kunnen kruipen en het kruidenrijk

gras droogt waardoor de zaden vrijkomen. Als het vrijkomende gras niet geruimd wordt dan treedt er geen verschrallend effect op wat de ontwikkeling van de biodiversiteit in de vegetatie tegengaat. Eventueel kan een deel (20-30%) overgeslagen worden en blijven staan in de winterperiode. Naast het maaien dient kruidenrijk gras vrijgehouden te worden van zwerfvuil.

3.3 ECOLOGISCH MAAIBEHEER

In deze paragraaf worden de algemene beheermaatregelen beschreven voor de verschillende natuurtypen, zoals die gelden voor de gehele uitvoeringsfase (een periode van ruwweg 10 jaar).

Vervolgens worden deze in paragraaf 3.3 gedetailleerd uitgewerkt tot een werkplan. Op grond van dit werkplan kan een aanbesteding van de gevraagde werkzaamheden plaatsvinden. Werkplannen voor de latere fasen kunnen in een later stadium aan het beheerplan worden toegevoegd.

3.3.1 ECOLOGISCH MAAIBEHEER

Om de gewenste openheid van de heide te handhaven en te voorkomen dat de bermen langs wegen en paden sterk verruigen is er maaibeheer nodig. Voorkomen moet worden dat er grootschalig gemaaid wordt. Dit is schadelijk voor de kleine fauna van bermen en heide. Het aanwezige biotoop wordt in één keer vernietigd, om vervolgens geleidelijk te herstellen. Dat heeft een negatieve uitwerking op kleine diersoorten zoals dagvlinders. Vandaar dat er kleinschalig en op basis van een inventarisatie gemaaid gaat worden.

3.3.2 UITVOERINGSASPECTEN

Zoals beschreven in paragraaf 2.2 is er een voorstel gedaan om Haspel op een duurzame ecologische wijze te gaan beheren, met elektrisch materieel.

3.4 BOSSTROOKBEHEER

Om de doelstellingen voor de bosstroken te bereiken zijn maatregelen nodig. Daarbij gaat het om een meer ecologische grondslag, in plaats van het traditionele bosbouwkundige beheer. Over een periode van 10 jaar (2024-2034) worden de volgende maatregelen zoals beschreven in paragraaf 3.4.1. uitgevoerd.

3.4.1 BEHEER BOS- EN STRUIKSTROKEN

Geleidelijke omvorming naar zelfregulerend gemengd bos. Over een periode van 10 jaar (2024-2034) worden de volgende maatregelen uitgevoerd:

- Indien nodig inboeten plantmateriaal
- Het uitvoeren van dunningen, op een meer ecologische grondslag
- Ontwikkeling van gevarieerde structuurrijke randen, door in de randzones periodiek (eenmaal per 10 jaar) enkele boomvormers af te zetten

3.5 BEHEER HEIDEVEGETATIE

Voor het natuurttype heidevegetatie zijn initiële maatregelen nodig. Deze zijn omschreven in paragraaf 3.3.1. In deze paragraaf wordt het toekomstig beheer aangegeven, nadat de initiële maatregelen zijn uitgevoerd.

Beheer heidevegetatie

- Het beheer van het heidegebied bestaat uit ecologisch maaibeheer met elektrisch materieel
- Boom- en struikgroepen en de randen daarvan moeten minder intensief worden gemaaid, om te voorkomen dat ze 'hol' worden. De boom- en struikgroepen kunnen eenmaal per 3 jaar lichtjes worden meegemaaid
- Plaggen op zeer lange termijn na ca. 20 jaar

3.6 BEHEER RUIGTE EN BERMEN

Aanleg natuurlijk openbaar groen. Over een periode van 10 jaar (2024-2034) worden de volgende maatregel uitgevoerd:

Gedeelten van het openbaar groen krijgen een meer ruige grasachtige ondergroei. Deze vegetatie wordt beheerd door middel van jaarlijkse maaien.

3.7 SPECIFIEKE MAATREGELEN FAUNA

In de huidige situatie heeft Haspel een (potentiële) functie voor enkele zeldzame en beschermde diersoorten. Dat zijn o.a. zandhagedis, hazelworm, das en vleermuis. Door het nemen van mitigerende maatregelen zullen deze soorten naar verwachting profiteren.

De Eendenstallen verdwijnen en met bosstroken, heidevegetatie en stobbenwallen ontstaat er aansluiting op het omringende Natura 2000 bos. Door de ontwikkeling van heide wordt het gebied gevarieerder. Tegelijkertijd vind er wel een wezenlijke verandering plaatst. Daarmee is het wenselijk om voor de genoemde soorten extra maatregelen te treffen. Onderstaand worden enkele maatregelen genoemd.

Maatregelen zandhagedis

Het biotoop van zandhagedissen bestaat uit een kleinschalig landschap met plekken open zand en beschutting in de directe omgeving. Het open zand wordt gebruikt om snel op te warmen.

Op het heidegebied zullen – zonder aanvullende maatregelen – de open plekken geleidelijk aan dichtgroeien. Daarom wordt voorgesteld om enkele kleinere plekken van ca 10-15 m² (zuidwaarts geëxponeerd) open te houden, door ze zo nodig jaarlijks te ontdoen van vegetatie.

Maatregelen hazelworm

Voor de hazelworm is de afwisseling van bos met een strooisellaag en opener plekken om op te warmen van belang. De soort is gebaat bij de aanwezigheid van dikkere strooiselhopen waarin de eieren worden gelegd. Door op verschillende plekken dit soort hopen te leggen en regelmatig aan te vullen neemt de kans dat hazelwormen het gebied gaan gebruiken toe.

Maatregelen vleermuizen

Voor vleermuizen is de aanwezigheid van holtes in bomen en bebouwing van belang. Oudere bomen met holtes zijn nu al aanwezig, dat aandeel zal bij het ingezette natuurlijker beheer vanzelf toenemen. Daarnaast worden in de appartementen aan de Haspel 123A op de vier kopgevels van de nieuwbouw per gevel twee hout-betonnen, twee of drie laagse vleermuiskasten ingemetseld op aanwijzing van de ecologisch deskundige. De kasten worden zo hoog mogelijk ingemetseld.

Maatregelen das

Van de Haspel naar de gemeentegrens met Harderwijk wordt een minimaal vijf meter brede bosstrook gespaard die door de dassen gebruikt kan worden om door het plangebied te trekken. Voor extra dekking en ontwikkeling van leefgebied van kleine marterachtigen worden takkenrillen geplaatst aan de rand van de bosstrook. Ook worden er stobbenwallen en takkenrillen aangebracht langs de gemeentegrens met Harderwijk en als verbinding tussen De Haspel en de gemeentegrens met Harderwijk (totale lengte circa 530 meter lengte) om leefgebied voor reптиelen en marterachtigen te creëren.

4. WERKPLANNEN

4.1 INLEIDING

In dit beheerplan is er voor de heidevegetatie een werkplan nader uitgewerkt:

4.2. WERKPLAN DETAILUITWERKING INRICHTING EN BEHEER BESTAAND HEIDEGEBIED

Het is van belang om tijdig ervaring op te doen met het ecologisch beheer en wat daarmee bereikt kan worden. Hierbij wordt er bewust voor gekozen om op een kleinschalige wijze in te grijpen, enerzijds om de bestaande waarden te handhaven en om praktische ervaring op te doen met de verschillende typen maatregelen. Die ervaring bestaat overigens al elders, maar het gaat er om ook specifiek voor de situatie in Haspel de juiste benadering te vinden.

De maatregelen bestaan uit een combinatie van plaggen, ecologisch maaien en het uitspreiden van vers heideplagsel en/of -zaad.

- Verwijderen opslag struiken. Niet op kaart aangegeven, maar wel wenselijk: het voorafgaand aan de overige maatregelen verwijderen van de opslag van struiken en jonge grove dennen
- Dit proces zal in de periode 2024-2124 enkele malen herhaald moeten worden, totdat de vegetatie voldoende gesloten is en het beheer door middel van ecologisch maaien verdere opslag van struiken en bomen onder controle houdt
- Plaggen: Hierbij wordt de vegetatie + strooisellaag geheel verwijderd tot op het minerale (gele) zand (10-15 cm, afhankelijk van de dikte van de toplaag). Dit is een vrij rigoureuze ingreep die daarom op kleinschalige wijze wordt toegepast
- Voorafgaand aan de ingreep dient de aanwezigheid van beschermde soorten onderzocht te worden. Indien deze aangetroffen worden dient er conform het 'Ecologisch werkprotocol' te worden gehandeld
- Het minerale zand is een goede uitgangssituatie voor de vestiging van nieuwe heide. Dit proces kan versneld worden door toepassing van een van de volgende maatregelen: verspreiden heideplaggen en/of zaad
- Verspreiden heideplaggen: Hiermee wordt beoogd het proces van vestiging van heide (en andere daar thuishorende soorten, inclusief kleine fauna) te bespoedigen. Als richtlijn kan worden aangehouden het uitspreiden van 1 m2 plagsel per 30 m2 . Voorwaarde om dit te kunnen doen is de aanwezigheid van plagmateriaal. Geadviseerd wordt om hierover tijdig contact op te nemen met terreinbeherende organisaties in de omgeving (gemeente Harderwijk en gemeente Ermelo)
- Uitspreiden vers maaisel(/zaad): Een alternatief is het uitspreiden van vers maaisel (uit een soortenrijk heideterrein uit de omgeving). Toepassing van zaad zou ook kunnen, maar is lastiger. Ten eerste is het moeilijk vast te stellen of het wel om de wilde soorten gaat (geen cultivars!). Daarnaast blijkt zaad uit vers maaisel makkelijker te kiemen. Bij vers maaisel moet gedacht worden aan een dichtheid van 1m2 per 2m2